

Päähaku, politiikan ja viestinnän kandiohjelma

Ensimmäisen vaiheen valintakoe 25.5.2020 klo 14-15

Valintakokeen kirjallinen osa 1

Ohjeet

- Kirjoita vastauksesi suomeksi tai ruotsiksi. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita vastauksesi erilliseen vastausdokumenttiin. Lataa vastausdokumentti valintakokeen ohjesivulta, jolta lataisit myös tämän koedokumentin.
- Kirjoita esseevastaukset selkeästi käyttäen oikeakielisiä kokonaisia virkkeitä, ei luetelmaviivoja.
- Asiakirjan sanamäärä (words, word count) näkyy ohjelman alalaidan palkissa. Klikkaamalla sitä saat näkyviin ikkunan, jossa on lueteltu myös merkkimäärä ja muuta tarkempaa tietoa. Tietyn osan sana- ja merkkimäärän tarkistamisessa haluamasi tekstin osa tulee olla valittuna.

Pisteyttäminen

Valintakokeen kirjallisessa etäkokeessa on kaksi osaa. Valintakokeen kirjallisen etäkokeen ensimmäinen osa pisteytetään asteikolla 0-7 ja toinen osa pisteytetään asteikolla 0-22. Tehtäväkohtaiset pisteet on ilmoitettu tehtävän kohdalla. Valinnan edellytyksenä on, että kirjallisuuskokeesta tulee saada vähintään 4 pistettä ja aineistokokeesta vähintään 11 pistettä. Mikäli kirjallisuuskokeen pistemäärä on vähemmän kuin 4 pistettä, aineistokoe jätetään arvostelematta.

Valintakokeen toinen osa on suullinen näyttökoe. Voit saada enintään 7 pistettä vastauksistasi suullisessa näyttökokeessa. Siihen tulee erillinen kutsu kokeeseen valituille. Valinnan edellytyksenä on, että suullisesta näyttökokeesta tulee saada vähintään 4 pistettä.

Tehtävä arvostellaan aina tehtäväkohtaisen arvosteluperusteiden mukaisesti vertaamalla tehtävän vastausta muiden tehtävien vastauksiin. Et voi viitata vastauksessasi muihin tehtäviin antamiisi vastauksiin.

OSA 1. Kirjallisuuskysymykset (0-7 pistettä)

Kysymys 1

Miten sosiaalisen median logiikat ovat muuttaneet perinteisen median (mass media) logiikoita? (van Dijck & Poell) (2,5 p.) Kirjoita enintään 1100 sanan mittainen vastaus (fontti Times New Roman, koko 12, riviväli 1,5.). Älä ylitä annettua sanamäärää. Sanamäärän ylittävää osaa ei arvostella.

Kysymys 2

Sopivatko Youngin kuvaamat deliberatiivisten demokratiateorioiden mukaiset toimintatavat ja aktivistien toimintatavat Dahlin kuvaamaan polyarkiaan? Perustele vastaus. Kirjoita enintään 1100 sanan mittainen vastaus. Älä ylitä annettua sanamäärää. Sanamäärän ylittävää osaa ei arvostella. (2,25 p.)

Kysymys 3

Tarkastele Symonsin esittämiä perusteita soveltaa klassisen realismin oppeja kansainvälisen ilmastopolitiikan analyysiin. Kirjoita enintään 1100 sanan mittainen vastaus. Älä ylitä annettua sanamäärää. Sanamäärän ylittävää osaa ei arvostella. (2,25 p.)

Artikkelit

- 1) van Dijck, José & Poell, Thomas (2013) Understanding Social Media Logic. Media and Communication, vol. 1, no 1, pp. 2-14.
- 2) Ruoho, Iiris & Torkkola, Sinikka (2018) Journalism and Gender: Toward a Multidimensional Approach. Nordicom Review, vol. 39, no 1, pp. 67-79.
- 3) Dahl, Robert A (2005) What Political Institutions Does Large-Scale Democracy Require? Political Science Quarterly, vol. 120, no 2, pp. 187-197.
- 4) Young, Iris Marion (2001) Activist Challenges to Deliberative Democracy. Political Theory, vol. 29, no 5, pp. 670-690.
- 5) Symons, Jonathan (2019) Realist Climate Ethics: Promoting Climate Ambition within the Classical Realist Tradition. Review of International Studies, vol. 45, no 1, pp. 141-160.
- 6) Scott, Shirley V. (2012) The Securitization of Climate Change in World Politics: How Close Have We Come and Would Full Securitization Enhance the Efficacy of Global Climate Change Policy? Review of European Community & International Environmental Law, vol. 21, no 3, pp. 220-230.

Valintakokeen kirjallinen osa 2

Ohjeet

- Kirjoita vastauksesi suomeksi tai ruotsiksi. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita vastauksesi erilliseen vastausdokumenttiin. Lataa vastausdokumentti valintakokeen ohjesivulta, jolta lataat myös tämän koedokumentin.
- Kirjoita esseevastaukset selkeästi käyttäen oikeakielisiä kokonaisia virkkeitä, ei luetelmaviivoja.
- Asiakirjan sanamäärä (words, word count) näkyy ohjelman alalaidan palkissa. Klikkaamalla sitä saat näkyviin ikkunan, jossa on lueteltu myös merkkimäärä ja muuta tarkempaa tietoa. Tietyn osan sana- ja merkkimäärän tarkistamisessa haluamasi tekstin osa tulee olla valittuna.

Pisteyttäminen

Valintakokeen kirjallisessa etäkokeessa on kaksi osaa. Valintakokeen kirjallisen etäkokeen ensimmäinen osa pisteytetään asteikolla 0-7 ja toinen osa pisteytetään asteikolla 0-22. Tehtäväkohtaiset pisteet on ilmoitettu tehtävän kohdalla. Valinnan edellytyksenä on, että kirjallisuuskokeesta tulee saada vähintään 4 pistettä ja aineistokokeesta vähintään 11 pistettä. Mikäli kirjallisuuskokeen pistemäärä on vähemmän kuin 4 pistettä, aineistokoe jätetään arvostelematta.

Valintakokeen toinen osa on suullinen näyttökoe. Voit saada enintään 7 pistettä vastauksistasi suullisessa näyttökokeessa. Siihen tulee erillinen kutsu kokeeseen valituille. Valinnan edellytyksenä on, että suullisesta näyttökokeesta tulee saada vähintään 4 pistettä.

Tehtävä arvostellaan aina tehtäväkohtaisen arvosteluperusteiden mukaisesti vertaamalla tehtävän vastausta muiden tehtävien vastauksiin. Et voi viitata vastauksessasi muihin tehtäviin antamiisi vastauksiin.

OSA 2. Aineistokysymykset (0-22 pistettä)

Kysymys 4

Analysoi, miten erilaiset sosiaalisen median ja journalismin logiikat tulevat esiin aineistoissa. Kirjoita enintään 1400 sanan mittainen vastaus. Älä ylitä annettua sanamäärää. Sanamäärän ylittävää osaa ei arvostella. (7 p.)

Kysymys 5

Sovella hegemonisten diskurssien tutkimuksen näkökulmaa aineistojen analyysiin. Kirjoita enintään 1400 sanan mittainen vastaus. Älä ylitä annettua sanamäärää. Sanamäärän ylittävää osaa ei arvostella. (8 p.)

Kysymys 6

Analysoi Aineistoa 2 Scottin artikkelin turvallistaminen -käsitteen pohjalta. Kirjoita enintään 1400 sanan mittainen vastaus. Älä ylitä annettua sanamäärää. Sanamäärän ylittävää osaa ei arvostella. (7 p)

Aineisto 1

"Greta Thunbergistä on tullut vuodessa ilmastonmuutoksen symboli – miksi hän onnistui siinä ja miksi niin monet vihaavat häntä?"

ILTA-SANOMAT 25.9.2019. Juha Hiitelmä

Aineisto 2

"Ilmastonmuutos vaatii uutta turvallisuuspolitiikkaa – Puolustusvoimat kiinnostui jo, ja se voi herättää poliitikot"

Essee: Emma Hakala ja Riikka Suominen

Kanava 5/2018 ja Suomen Kuvalehti 5.8.2018

Päähaku, politiikan ja viestinnän kandiohjelma

1. vaiheen valintakokeen 25.5.2020 mallivastaukset

Osa 1: KIRJALLISUUSKOE

Valintakokeen ennakkomateriaalit, joihin viitataan pisteytysperusteissa:

- 1) van Dijck, José & Poell, Thomas (2013) Understanding Social Media Logic. Media and Communication, vol. 1, no 1, pp. 2-14.
- 2) Ruoho, Iiris & Torkkola, Sinikka (2018) Journalism and Gender: Toward a Multidimensional Approach. Nordicom Review, vol. 39, no 1, pp. 67-79.
- 3) Dahl, Robert A (2005) What Political Institutions Does Large-Scale Democracy Require? Political Science Quarterly, vol. 120, no 2, pp. 187-197.
- 4) Young, Iris Marion (2001) Activist Challenges to Deliberative Democracy. Political Theory, vol. 29, no 5, pp. 670-690.
- 5) Symons, Jonathan (2019) Realist Climate Ethics: Promoting Climate Ambition within the Classical Realist Tradition. Review of International Studies, vol. 45, no 1, pp. 141-160.
- 6) Scott, Shirley V. (2012) The Securitization of Climate Change in World Politics: How Close Have We Come and Would Full Securitization Enhance the Efficacy of Global Climate Change Policy? Review of European Community & International Environmental Law, vol. 21, no 3, pp. 220-230

Tehtävä 1.

- 1) Miten sosiaalisen median logiikat ovat muuttaneet perinteisen median (mass media) logiikoita? (van Dijck & Poell) (2,5 p.)**

Vastauksessa tuli ensin määritellä artikkelin pohjalta keskeiset käsitteet: perinteisen median (mass media) ja sosiaalisen median logiikat sekä niiden erilaiset

toimintaperiaatteet, strategiat ja taktiikat, jotta pystyi vertaamaan ja vastaamaan kysymykseen muutoksesta. Pelkästään eri logiikoiden kuvaamisesta saattoi saada maksimissaan 1,25 pistettä, ellei vastauksessa oltu käsiteltyä kysyttyä muutosta. Asioiden irrallisesta nimeämisestä (esim. neljä sosiaalisen median periaatetta) ei saanut pisteitä, ellei niitä avattu suhteessa kysymykseen. Pisteitä sai kustakin alla luetelluista kohdista tai muistakin muutosta kuvaavista yksityiskohdista. Parhaimmat vastaukset ylsivät näillä kriteereillä 2,5 pisteeseen. Sivunumerot viittaavat artikkeliin José van Dijck ja Thomas Poell (2013) *Understanding Social Media Logic* .

Kirjoittajat esittävät neljä sosiaalista mediaa kuvaavaa periaatetta, jotka ovat läpäisseet syvästi niin ihmisten jokapäiväisen elämän, keskinäisen vuorovaikutuksen kuin yhteiskunnan institutionaaliset rakenteet ja ammatilliset rutiinitkin. Artikkelissa osoitetaan, että sosiaalisen median logiikat ovat muuttaneet perinteisen median logiikoita siten, että nämä kaksi kietoutuvat toisiinsa ja täydentävät toisiaan (esimerkkinä Harenin kohu Hollannissa 2012). Tältä pohjalta kirjoittajat keskittyvät erityisesti sosiaalisen median taktiikoihin ja strategioihin, ja arvioivat, miten ne muokkaavat ja korostavat myös perinteisen median toimintatapoja (0,25 p). (s. 2-3)

Kirjoittajat tutkivat teoreettisessa artikkelissaan sekä sosiaalisen median alustoja (Facebook, Youtube, Twitter, LinkedIn jne.) että perinteistä massamediaa (lehdistö, radio, televisio), niiden käyttäjiä ja sosiaalisia instituutioita. He tarkoittavat sosiaalisen median logiikalla normeja, strategioita, mekanismeja ja talouksia, ja osoittavat, miten sosiaalisen median logiikan dynamiikka rakentuu (0,25 p.). (s. 3)

Sosiaalisen median neljä periaatetta artikkelin mukaan ovat ohjelmoitavuus (programmability), suosio (popularity), yhdistävyys (connectivity) ja tietokantoihin tallentuva tieto eli datafikaatio (datafication) Nämä kaikki periaatteet on erotettavissa myös perinteisen median logiikasta, jota uudet teknologiat myös muovaavat. (0,25 p.) (s. 3 ja 11)

Ohjelmoitavuus tarkoittaa, että toimintaa sosiaalisessa median alustoilla ohjaavat koodit, algoritmit, käyttöliittymät ja alustat, usein huomaamatta ja ne ovat näiden yritysten salaisuuksia. Mutta myös käyttäjät voivat joukkovoimalla vaikuttaa niihin, ja alustat reagoivat muutoksiin. (s. 5-6) *Suosio* tarkoittaa, että kaikki alustat edistävät näkymistä. Sisällön jakaminen, tykkääminen, päivitykset ym. näkyvät lukuina. Mainostajien ja

sijoittajien näkökulmasta sisältöjen suosio lisää alustan arvoa. (s. 6-7) *Yhdistävyys* on sosiaalisen median palveluiden perimmäinen tarkoitus: luoda yhteyksiä. Käyttäjien oman toiminnan lisäksi myös alustat (mm. algoritmien avulla) luovat yhteyksiä ihmisten, mainosten ym. käyttäjien välille. (s. 8-9) Neljäs periaate liittyy siihen, että kaikki tieto tallentuu tietokantoihin. Tätä kutsutaan *datafikaatioksi*. Sisältöjä ovat viestit, kuvat, videot, tekstit, ja ne kaikki ovat digitaalista dataa, jota voidaan analysoida, käyttää palveluissa ja niiden markkinoinnissa. (9-10) (0,5 p.)

Van Dijck ja Poell kuvaavat perinteisen median logiikoita eli toimintatapoja, prosesseja ja muotoja, joilla mediainstituutiot ovat ohjanneet ja ohjaavat mediasisältöjen tuottamista. Termillä *mass media logic* he viittaavat Altheiden ja Snown (1979) määrittelyyn, jonka mukaan medianlogiikka perustuu ensinnäkin ulkoisten tapahtumien esittämiseen ja kehystämiseen jatkuvana virtana, jossa ihmiset pääsevät alkuperäisen tiedon lähteelle. Toiseksi perinteinen media näyttäytyy neutraalina alustana sekä riippumattomana muista instituutioista (mm. markkinoista ja valtiosta). Tämä tuotetaan erilaisten asiantuntijoiden, edustajien, uutisankkureiden ja tutkimusten avulla. Näin perinteisesti media luo agendaa yhteiskunnalliseen keskusteluun. (s. 3-4) (0,5 p.)

Puhuessaan massamediasta van Dijck ja Poell korostavat, että teoriaa medialogiikasta ei kuitenkaan päivitetty merkittävistä median muutoksista huolimatta pariin kymmeneen vuoteen (mm. median räjähdysmäinen kasvu, erityiskanavat ja -yleisöt, yleinen kaupallistunut kulttuuri). Medialogiikka pikemminkin sopeutui näihin muutoksiin: rajat hämärtyivät mainosten ja uutisten, faktojen ja mielipiteiden, julkisen ja yksityisten palvelujen ja kulutuksen välillä. Siksi erot massamedian ja sosiaalisen median logiikoiden välillä vaikuttavat niin suurilta, vaikka muuntuneissa periaatteissa on paljon yhtäläisyyksiä. (s. 3- 4) (0,25 p.)

Perinteiset mediat ja muut instituutiot eivät voi olla välinpitämättömiä sosiaalisesta mediasta, sen prosesseista, periaatteista ja käytännöistä eli logiikasta, koska ne elävät sosiaalisen median täyttämässä mediatodellisuudessa. Sekä perinteisen että sosiaalisen median vaikutusvalta perustuu niiden kykyyn siirtää logiikkansa alustansa ja instituutionsa ulkopuolelle, muuhun yhteiskuntaan teknologisilla, diskursiivisilla, taloudellisilla ja organisaationaalisilla strategioilla.(s. 4) (0,25 p.)

Perinteisen median logiikassa ohjelmitavuus tarkoitti toimituksellisia, ihmisten valintoja ja strategioita eri mediakanavissa, suunniteltuja ohjelmakarttoja, jotta katsojat ja kuulijat pysyivät kanavalla ja seurasivat samaa mediaa. Kun massamedian logiikka on yksisuuntaista ja se keskiössä on lähettäjä, sisältö ja passiivinen yleisö, niin sosiaalinen media on muuttanut myös perinteistä mediaa vuorovaikutteisemmaksi, ja näin sosiaalinen ja perinteinen media kietoutuvat toisiinsa, ja median toimijoista tulee aktiivisia passiivisen yleisön sijaan. (s. 5) (0,25 p.)

Suosio perinteisen medialogiikassa tarkoittaa, että se nostaa kansasta vain harvoja mediapersooniksi, joista tulee suosittuja, toisin kuin sosiaalisessa mediassa, jossa periaatteessa kenestä vain voi tulla toimija ja julkisuuden henkilö, ainakin sen alkuvaiheen tasa-arvoisessa ajattelussa. Mutta algoritmit ja sosioekonominen asema yhä enemmän myös ohjaavat suosiota, vaikka käyttäjät itse voivatkin siihen vaikuttaa. Erityisesti suosio ja yhdistävyys kuvaavat sosiaalisen median pintatasoa, jonka myös käyttäjät näkevät. Se voi tuottaa iloa ja kohottaa itsetuntoa, mutta loputon suosion ja yhteyksien tavoittelu aiheuttaa myös ahdistusta. (s. 6-7) (0,25 p.)

Van Dijck ja Poell tuovat esiin sekä sosiaalisen median alkuperäisen idean ihmisten sosiaalisesta yhteydestä (*connectedness*) että teknologian avulla yhdistävyydestä (*connectivity*), jossa teknologia luo (algoritmien, koodien ym. avulla) yhteyksiä mainostajien ja käyttäjien välille. Perinteisessä median logiikassa yhdistävyys on ollut enemmän paikallista ja kansallista: yhdistää sisältö yleisöihin ja mainostajat kuluttajiin, heistä kerätyn tiedon avulla. Massamedian logiikassa yleisöstä, esimerkiksi television katsojista, kerätään tietoa, jonka avulla sisältöä muokataan yleisön toiveiden mukaiseksi. Tämä hyödyttää sekä katsojia että mainostajia. Sosiaalisen median logiikalle taas on ominaista yhdistää toisaalta käyttäjät yhtäläisesti keskenään, ja toisaalta mainostajat ja alustat toisiinsa. Nämäkin logiikat kietoutuvat toisiinsa, kun perinteinenkin media on muuttunut digitaaliseksi. (s. 8-9) (0,25 p.)

Perinteisellä medialla, erityisesti televisiolla oli kyky koota massayleisöt reaaliaikaisesti, seurata katsojamääriä ja tarjota sopivia ohjelmia ja mainoksia. Teknologian kehittyessä sosiaalisen median logiikassa tiedonkeruu ja datan taloudellinen merkitys korostuvat.

Datan keräämisestä ja uudelleenkäytöstä on tullut luonnollinen ja myös näkymätön osa koko sosiaalisen median toimintatapaa. (0,25 p.)

Massamedian tiedonkeruuseen verrattuna, sosiaalisen median aikakaudella datasta tekee arvokkaan ja ratkaisevan sen reaaliaikainen ulottuvuus. Esimerkiksi mielipidetutkimukset on myös usein rakennettu osaksi sosiaalisen median alustoja, mikä luo ominaisuuden sisäänrakennetusta äänestyksestä. Tämän avulla alustat pystyvät entistä paremmin ennakoimaan yleisön mieltymyksiä sekä kehittämään ominaisuuksiaan, sisältöä ja tarjontaa. (s. 9-10.) (0,25 p.)

Kirjoittajat korostavat katseen siirtämistä pois instituutioista, kohti (sosiaalisen) median logiikoita, jos haluamme ymmärtää sosiaalisen vuorovaikutuksen ja verkottuneen datavetoisen talouden muutosvoimia. Perinteisiä medioita ja sosiaalista mediaa ei voi enää nähdä toisistaan irrallisina voimina tiedon ja viestinnän prosesseissa. Perinteinen joukkoviestintä ja muut instituutiot ovat kamppailleet uuden medialogiikan kanssa ja ymmärtäneet, että ne eivät voi paeta vallitsevaa sosiaalisen median logiikkaa. (s. 11) (0,25 p.)

Tehtävä 2.

2) Sopivatko Youngin kuvaamat deliberatiivisten demokratiateorioiden mukaiset toimintatavat ja aktivistien toimintatavat Dahlin kuvaamaan polyarkiaan? Perustele vastaus. (2,25p)

Vastauksessa tuli tarkastella Youngin esittelemien toimintatapojen soveltuvuutta Dahlin kuvaamaan polyarkiaan. Deliberatiivisen teorian, aktivistien toimintatavan ja Dahlin polyarkian erilliset kuvaukset eivät tuoneet pisteitä, koska kysymys edellytti soveltuvuuden erittelyä. Hyvissä vastauksissa tulee tietenkin esille myös se, ymmärsikö vastaaja kunkin näkökulman oikein, mutta pisteytys alkaa vasta, kun vastauksessa arvioidaan Youngin esittelemien näkökulmien soveltuvuutta polyarkiaan.

Yksinkertaisin hyvän vastauksen rakenne oli tarkastella deliberatiivisen teorian ja aktivistin toimintamallin soveltuvuutta Dahlin polyarkian kuuden "instituution" pohjalta (Dahl 188-9, 193). Kiitettävässä vastauksessa arvioitiin myös niiden soveltuvuutta polyarkian idean kannalta tärkeiden tavoitteiden toteutumiselle, eli päätöksenteon agendan kontrollin, valistuneen ymmärryksen ja kansalaisten osallistumisen lisäämisen toteutumiselle (Dahl s. 193-196).

Dahlin esittämät polyarkisen demokratian instituutiot (numeroitu 1-6) saattoi em teorioiden soveltuvuuden pääkohtien jäsentämiseksi jakaa kolmeen ryhmään tai tarkastella soveltuvuutta kunkin osalta erikseen. Seuraavan ryhmittelyn pisteet kuvaavat näin rakennetun vastauksen yleistä pistejakaumaa:

1) Vaaleilla valitut (poliittiset) päättäjät, edustuslaitokset; 2) Vapaat, yleiset, yhtäläiset ja säännölliset vaalit (0,75p)

3) Ilmaisunvapaus; 4) Pääsy vaihtoehtoihin tiedonlähteisiin; 5) Järjestäytymis- ja kokoontumisvapaus; (0,5p)

6) Kattava ja yleinen (inklusiivinen) kansalaisuus, osallistuminen ja osallistaminen (0,5p).

Deliberatiivisen teorian ja aktivistien toimintatavan soveltuvuutta polyarkiaan tuli eritellä myös Dahlin esittämien agendan kontrolloinnin, valistuneen ymmärryksen ja osallistumisen aktivoinnin tavoitteiden osalta (0,5p). Hyvän vastauksen saattoi rakentaa myös näiden varaan ja selvittää joitain em. instituutioiden kohtia tarkemmin.

Pisteytyksessä on otettu huomioon, että vastausaika on ollut lyhyt ja että soveltuvuutta saattoi arvioida uskottavasti monella eri tavalla. Seuraavassa on tarkennettu pisteytyksen yksityiskohtia, kaikkia ei edellytetty, eli pisteiden määrä ylittää selvästi 2,25pistettä:

Dahlin polyarkian ensimmäinen instituutio tarkoittaa edustuksellista demokratiaa, jossa puoluepolitiikka on keskeisessä roolissa. Deliberatiivisen teorian näkökulmasta julkiset keskustelut parlamentissa puolueiden ja edustajien kesken sekä julkinen harkinta soveltuvat hyvin osaksi Dahlin kuvaamien edustuksen instituutioiden toimintaa (193).

(0,25p) Deliberatiivinen teoria painottaa kansalaisten oikeutta osallistua päätöksentekoon, mutta laajoissa yhteisöissä kuten polyarkioissa ei tähän ole mahdollisuutta, joten edustajien valinta yhtäläisellä äänioikeudella on tärkeää. Täten saavutetaan muodollinen inklusion yhtäläisyys (0,25p) Lisäksi deliberatiivinen teoria edellyttää edustajien ja edustettavien suhteen tarkastelua deliberatiivisena (sisältöjä välittävänä) suhteena, edustaja ja edustettavat toimivat ikään kuin julkisen keskustelun ja harkinnan osapuolina. Young esittelee näkökulmaa sivuilla 677-678 esim. näin: "To be democratically legitimate, policies and actions decided by means of deliberation ought to include representation of all affected interests and perspectives." (678) Tämä ei siis tarkoita, kaikkien osallistumista vaan kaikkien olennaisten näkökulmien huomioon ottamista. Dahl edellyttää vastaavasti polyarkian päättäjiltä kansalaisten kuulemista. (0,25p)

Dahlin kuvaamassa polyarkiassa eri intressejä edustavat päättävät asioista kuitenkin keskustelun jälkeen enemmistöperiaatteen mukaan. Siinä deliberaatio voi olla osa valmistelevaa vaihetta, mutta deliberatiivisen teorian näkökulmasta osapuolten pitäisi enemmistöpäätöksen sijaan hakea yleistä yhteisesti hyväksyttävissä olevaa näkökulmaa. Täten deliberatiivinen teoria täydentää ja osin poikkeaa Dahlin mallin kriteereistä. Deliberaation vaatimus voidaan nähdä myös enemmistöperiaatteelle vaihtoehdoisena tapana valmistella ja tehdä päätöksiä. (0,25p)

Aktivistien näkemystä edustalaitosten toimintaan ei Youngin artikkelissa suoraan käsitelty, mutta yleisesti aktivistien tapana on toimia instituutioiden ulkopuolella (Young 673) ja siten myös Dahlin polyarkian edustuslaitoksen ja hallinnon ulkopuolella. Aktivistit eivät pyri vaikuttamaan edustajiin keskustellen vaan teoillaan. (0,25p) Hän voi kuitenkin äänestää, jos löytää omaa arvomaailmaa tukevan ehdokkaan.

Deliberatiivisen teorian kannattajat ja aktivistit pitävät Dahlin kuvaamia ilmaisun ja kokoontumisen vapautta sekä tiedon avointa saatavuutta omien toimintaoikeuksien

takaajina. Ne mahdollistavat deliberatiivisen keskustelun argumenttien pohjalta ja toisia kunnioittaen (0,25p) Aktivistin toimet ovat toisille kansalaisille esitettyjä puheenvuoroja julkisuudessa, joilla tuo esille omia arvojaan ja pyrkii vaikuttamaan tiettyyn asiantilaan. Aktivistit keskustelee lähinnä samanmielisten kansalaisten kanssa (675-6). (0,25p) Deliberaatiot ja aktivistin tapa tuoda esille arvojen merkitys osaltaan vahvistavat kansalaisten mahdollisuutta luoda toisia osapuolia kuunnellen "valistunut käsitys" tilanteista ja siten toimia järkipäisesti (Dahl 196). (0,25p)

Toisen pääkohdan kaikki osat (instituutit 3-5) vahvistavat kansalaisten keinoja kontrolloida päättäjien agenda. Deliberatiivinen teoria painottaa keskustelemaan osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollistamista kun taas aktivisti painottaa mahdollisuuksia ilmaista omien arvojen mukaisia näkemyksiä. Siten molemmat kuvaavat kansalaisten mielipiteen ilmaisun tavallaan keinoksi kontrolloida julkisen päätöksenteon agenda vastaavasti kuin Dahl. (0,25p).

Kansalaiset kattava osallistumisoikeus (instituutio 6) on aktivistien ja deliberatiivisen teorian näkökulmasta tärkeä. Jälkimmäinen voi käsittää osallistumisen myös edustuksellisenä. Muodollinen yhtäläinen inklusio on minimiedellytys, lisäksi deliberatiivinen teoria painottaa julkista mielipiteenvaihtoa (edellä) ja kansalaisten osallistumismahdollisuuksien lisäämistä. Deliberatiivinen teoria kritisoi vaalidemokratian riittämättömyyttä ja haluaa avata kansalaisille mahdollisuuksia osallistua julkiseen harkintaan. Täten tutkijat ovat esittäneet keskustelufoorumien ja kansalaisjuriin luomista laajemmalle osallistujakunnalle ("cites for deliberation" Young 672). Muodollinen ja sisältöön keskustellen vaikuttava inklusio kuuluvat Dahlin esitykseen (196) hyvin toimivasta polyarkiasta. (0,25p) Täten kansalaisille tarjottaisiin mahdollisuus vaikuttaa argumentoimalla päättäjiin ja päätöksenteon agendaan. Näin voitaisiin lisätä myös kansalaisten osallistumismahdollisuuksia polyarkiassa. (0,25p)

Aktivisti ei arvosta muodollista inklusiota, ja edellyttää sisällöllisen inklusion osalta oman kannan hyväksymistä, ja tältä osin aktivistin näkemys poikkeaa Dahlin polyarkiasta, jossa olennaista on mahdollisuus vaikuttaa päättäjiin vuorovaikutuksen keinoin (196) (0,25p) Aktivisti ei tavoittele kattavaa oikeutta osallistua päättäjien keskusteluihin, koska osallistuminen näyttäisi oikeuttavan lopputuloksen, joka kuitenkin aktivistin näkökulmasta ratkeaa vaikutusvaltaa omaavan eliitin tahdon mukaiseksi. Keskustelun vaihtoehdot ja reunaehdot ovat aktivistin näkökulmasta jo ennalta rakentuneet hegemonisen eli hallitsevan näkemyksen mukaisesti, keskustelutilanne on rakenteellisesti vinoutunut,

structural biases”. (679, 682) Siksi aktivisti haluaa toimia polyarkian päätöksenteon instituutioihin kytkeytyvien keskustelujen ulkopuolella ja esittää oman vaihtoehdonsa ja osallistua täten yhteisön toimintaan. Tähän on jokaisella kansalaisella oikeus myös polyarkiassa ilman pelkoa vastatoimista, jos omat toimet ovat laillisia. (0,25p) Dahl perustelee kriittisten kansalaisten osallistumisen arvoa ja tältä osin kriittinen aktivismi sopii polyarkiaan ja etenkin sen agendan arvioinnin ja uudistamisen sekä kansalaisten osallistumisen tavoitteisiin (0,25p)

Aktivistien esittämästä kriitikistä huolimatta deliberatiivinen teoria ei puolusta eliittien tai muiden suljettujen ryhmien käymien keskustelujen tuottamaa vallankäyttöä vaan vaatii keskustelujen avaamista mahdollisimman monille. Monissa vastauksissa deliberatiivisen demokratiateorian soveltuvuutta polyarkiaan arvioitiin yksinomaan aktivistien kritiikin välittämän kuvan pohjalta, tällainen vastaus ei tuo pisteitä.

Tehtävä 3.

3) Tarkastele Symonsin esittämiä perusteita soveltaa klassisen realismin oppeja kansainvälisen ilmastopolitiikan analyysiin. (2,25p)

Klassisen realismin teoreettisten lähtökohtien esittely (0,75p)

Vastaajan tuli määritellä klassinen realismi (0,25p), kansainvälisen politiikan anarkia (0,25p) ja suurvaltojen maailmanpoliittinen rooli realismin mukaan (0,25p). Anarkian ja suurvaltojen kohdalla oli myös selitettävä niiden merkitys ilmastopolitiikan kannalta.

Klassinen realismi. Klassinen realismi on kansainvälisen politiikan tutkimuksen teoriaperinne, joka näkee maailmanpolitiikan ensisijassa etuaan ajavien valtioiden muodostamana kokonaisuutena. Realismin ihmiskäsityksen mukaan pelko turvallisuudesta ja arvovallan tavoittelu johtavat valtion turvallisuuden priorisointiin sekä kilpailuun vallasta muiden valtioiden kanssa (s. 144, 149). Klassinen realismi korostaa valtion toimijuutta, kansallisen edun käsityksen muuttuvaisuutta sekä historiallisen kokemuksen (pessimististä) merkitystä valtioiden välisen vuorovaikutuksen ennakoinnissa (s. 141-144, 146). Muita tekstissä esiteltyjä muotoja ovat neorealismi ja vasemmistolainen realismi, joiden painotukset eroavat klassisesta realismista (s. 144).

Anarkia. Realistit näkevät kansainvälisessä politiikassa vallitsevan anarkian tilan, mikä tarkoittaa ylimmän auktoriteetin puutetta. Tämän seurauksena valtiot tapaavat toimia omaa etuaan ajaen ja toistensa aikomuksia epäillen tai peläten, mikä näkyy myös ilmastopolitiikassa. Anarkia selittää Symonsista sen, miksi suurvallat käsittelevät ilmastonmuutosta ”matalan tason asiakysymyksenä” (s. 141-144).

Suurvallat. Suurvallat ovat realismissa erityisen merkittävässä roolissa, sillä niiden käsitetään toimivan järjestelmälle rakennetta antavina napoina. Muutokset niiden välisten valtaresurssien jakautumisessa lietsovat puolestaan pelkoja ja vastatoimia, jotka voivat luoda epävakautta maailmanpolitiikan järjestelmään. Ilmastopoliittisesti ajatellen suurvallat pyrkivät siis maksimoimaan oman suhteellisen valtansa kilpailijoihin nähden, joten omalta kannalta edullisia hillitsemismenetelmiä tai itselle etuja tarjoavia vaihtoehtoja pidetään parhaimpina. Realismin mukaan kunnianhimoinen ilmastopolitiikka on epätodennäköistä, jos se tuo tullessaan merkittäviä taloudellisia tai poliittisia kustannuksia. Toisaalta

kunnianhimoinen ilmastopolitiikka on myös mahdollista, jos se voidaan yhdistää alueellisista kilpailijoista saavutettaviin suhteellisiin etuihin (s. 145).

Klassiseen realistiseen ajatteluun pohjaavan analyysin eettiset lähtökohdat (0,25p)

Symonsin mukaan klassisen realismiin varaan nojaava eettinen analyysi korostaa poliittisten vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuutta, olosuhteiden muutoksia, eikä se oleta oikeudenmukaisuusvaatimusten täysmittaista noudattamista. Valtiollinen turvallisuus on sille prioriteetti, ja viestinsä realistianalyttikko keskittää poliittisille päätöksentekijöille. Realistisen koulukunnan etiikka voidaan ymmärtää seurausetiikkana, joka kehottaa valitsemaan eri vaihtoehdoista seurauksiltaan ”pienimmän pahan” (s. 141).

Kansallisen edun laajentaminen kollektiiviseksi eduksi (0,25p)

Klassisessa realismissa korostetaan kansallisen edun käsitettä (*national interest*), joka perinteisesti ymmärretään yksittäisen valtiotoimijan etuna. Klassisen realismin keskeisimpänä pidetyn ajattelijan Hans Morgenthaun ajatusten pohjalta Symons esittää, että ilmastonmuutosta voidaan tarkastella samalla tapaa kuin vetypommiä kylmän sodan aikana: koko järjestelmää koskevana uhkana. Maailmanpoliittisen järjestelmän olemassaolon säilyttämiseksi voidaan siis pyrkiä toimimaan yhteisen edun nimissä, omaa kansallisen edun käsitettä laajentamalla (s. 141, 143, 150-151, 154, 159). Ilmastonmuutoksen muututtua turvallisuuskysymykseksi siitä tulee ”velvollisuus” kansallisesta turvallisuudesta huolestuville, realistisesti ajatteleville päättäjille (s. 143). Symons kannattaa liberaalia tulkintaa Morgenthausta (s. 142, 149-152).

Klassisen realismin edut ilmastopolitiikan analyysissä (0,75p):

Realistinen tarkastelutapa ilmastopolitiikan analyysissä on Symonsin mukaan hyödyllistä kahdesta syystä: se tarkastelee poliittisten päätöksentekijöiden kohtaamia esteitä (0,5 p); lisäksi se mainitsee klassis-realistisen ajattelutradition pitävän sisällään mahdollisuuksia kunnianhimoisen ilmastonmuutoksen hillitsemispolitiikan puolesta. (0,25 p)

Päätöksentekoon liittyvät esteet ja rajoitteet ovat jääneet idealistisilta teoreetikoilta liian vähälle huomiolle. Idealistinen traditio suuntaa viestinsä kansalaisille eikä vain päättäjille.

Sen mukaan toimijoilta voi edellyttää oikeudenmukaisuusvaatimusten täysmittaista noudattamista ja suuntaus korostaa institutionaalisten uudistusten päämääriä (s. 141-143). Idealisti kannattaa siis kunnianhimoista ilmastonmuutoksen hillitsemispolitiikkaa, ja sitä, että kykenevät, päästöistä vastuulliset ja niistä hyötyneet yhteisöt maksavat kompensatiota heikoimmassa asemassa oleville (s. 152). Idealistisessa päätöksenteossa valitaan toteuttamiskelpoisista vaihtoehdoista eniten ihanteen kaltaisin.

Idealistisessa etiikassa esitetään myös yhteiskunnallista kritiikkiä ihanteellisen päätöksenteon tiellä olevia ”pehmeitä rajoitteita” (*soft constraints*) vastaan. Realistit suhtautuvat skeptisesti pehmeiden rajoitteiden sivuttamisen mahdollisuuteen. He myös keskittyvät poliittisen päätöksentekoa tukevaan analyysiin yhteiskunnallisen kritiikin sijaan. Lisäksi realistit näkevät ilmastotaakan kustannusten minimoinnin ensisijaisena eettisenä tavoitteena (s. 152). Ilmasto-oikeuskirjallisuuden keskeisten väitteiden vastapainoksi Symons tarjoilee realistisen ajattelun vasta-argumentteja (s. 153-154). Symonsin näkemyksen mukaan idealistisen ilmasto-oikeusetiikan ja kansainvälisen ilmastonmuutoshallinnon näkemysten välinen ero on kasvanut (s. 143).

Monet ulkopoliittiset päätöksentekijät tukeutuvat realismiin. Tämä näkyi Symonsin mukaan esimerkiksi Yhdysvaltojen presidentti Obaman ja tämän edeltäjän hallintojen ilmastopolitiikassa (s. 141-142). Vaikka realistista ilmastopolitiittista analyysiä ja politiikkaa on siis jo tehty, ei ilmastopolitiikan analyysiin sopiva realistis-eettinen tulokulma ole vielä saanut Symonsin mukaan huomiota realistisen koulukunnan omilta teoreetikoilta (s. 142). Vaikka ei-valtiollisten toimijoiden väitetään korvaavan valtiot ilmastopolitiittisessa päätöksenteossa, ovat valtiot yhä edelleen avainasemassa monessakin mielessä (s. 142).

Sisäpolitiikan vaikutus ilmastopolitiikkaan realismin mukaan (0,5p)

Vastaajan odotettiin käsittelevän sisäpolitiikan vaikutusta ilmastopolitiikkaan realistiselta katsantokannalta. Tärkeitä olivat muun muassa seuraavat huomiot: kansainvälinen ilmastopolitiikka heijastelee kotimaan poliittisia tavoitteita (s. 145); sisäpoliittiset vaatimukset kunnianhimoisesta ilmastopolitiikasta saattavat vaikuttaa päätöksentekijöihin maailmanpolitiikan järjestelmätason vaikutteita enemmän (s. 144); ilmastonmuutoksen hillitsemispolitiikkaan liittyvien kansainvälisten ja kansallisten etujen sekä kustannusten epätasainen jakautuminen voi johtaa saastuttavien teollisuudenalojen tai äänestäjien vastustukseen (s. 146); kunnianhimoisen ilmastopolitiikan tiellä ovat julkishyödykkeiden

tarjontaan liittyvien perusongelmien lisäksi poliittinen tahdonmuodostus; vuosikymmenen viive hiilidioksidipäästöjen ja niiden lämpenemisvaikutuksen huipun välillä; kansallisen politiikan vaikutukset näyttävät vähäisiltä jos paikallisen lämpenemisen sanotaan johtuvan globaaleista kokonaispäästöistä (s. 146-147); energiainfrastruktuurin pitkä elinkaari ja taipumus sopeutumisasiäpolitiikan suosimiseen hillitsemisasiäpolitiikan sijaan (s. 147); keskisuurten valtioiden (*middle powers*) sisäpolitiikka voidaan nähdä mahdollisena muutoksentehtäjänä, mikäli hillitsemisasiäpolitiikka kyetään yhdistämään kansallisen arvovalan tavoitteluun - toisaalta aihetta on myös pessimismiin (s. 147); sisäisen tasapainottamisen (*internal balancing*) käsite selittää, kuinka voi harjoittaa kunnianhimoista ilmastonmuutosta hillitsevää politiikkaa samalla kun edistää kansallisen sotilaallisen ja taloudellisen turvallisuutta ja vähentää sisäpoliittisten rajoitteiden vaikutusta (s. 155-156).

Klassisen realismin strategiset suositukset ilmastonmuutosta vastaan (0,5p)

Symons nostaa esiin energiatutkimuksen läpimurrot, ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi tarkoitetut kansainväliset sopimukset sekä ilmastonmuokkauksen (*solar geoengineering*) (s. 155-159).

Symonsin mukaan globaali ja kunnianhimoisen ilmastonmuutoksen hillitsemisasiäpolitiikka edellyttää tieteellis-teknologista kehitystä ja sitä tukevaa politiikkaa ja lainsäädäntöä. Hän huomioi, että valtioiden investointitrendien perusteella investointi-johtoisen ilmastopoliittisen strategian ”heikko versio” on jo otettu käyttöön. Symons pitää vähähiilipäästöisiin innovaatioihin liittyvää energiatutkimusta toteuttamiskelpoisempänä vaihtoehtona kuin (muunlaista) hillitsemisasiäpolitiikkaa siihen liittyvien matalampien kustannusten ja lyhyen aikavälin etujen vuoksi. Valtioiden välinen kilpailu voi myös ruokkia innovaatioasteen kasvua, mutta on epätodennäköistä, että mikään valtio yksin haluaisi kannatella tutkimukseen liittyvää kustannustaakkaa. Mahdollisuuksia on Symonsin mukaan valtioiden välisessä tutkimussopimuksessa, jonka edut osallistuvat valtiot pidättäisivät itsellään ja jonka ulkoisvaikutuksista hyötyisi myös sopimuksen ulkopuolinen maailma. Tämän vaihtoehdon ongelma on pitkäkestoisuus.

Ilmastonmuokkaus viittaa teknisiin keinoihin, joilla vaikutetaan ilmastonmuutokseen lisäämällä maapallon kykyä heijastaa auringon säteilyä ja vähentää aurinkoenergian imeytymistä. Symonsin mukaan lisää tutkimusta aiheesta tarvitaan vielä, ja hän suosittaisi ilmastonmuokkauksen tutkimuksen ja käyttöönotossa multilateraalista valvontaa sekä

siihen liittyen kaikkien suurvaltojen välistä yhteistyötä. Hän tosin huomauttaa myös, että klassisen realismin argumentteja voidaan käyttää ilmastonmuokkausta vastaan.

Kansainväliset sopimukset pohjaavat suurvaltojen etuihin realistien mukaan. YK:n ilmastopuitesopimuksen (UNFCCC) tapaisista sopimuksista on kuitenkin hyötyä muillekin: ne pitävät ilmastonmuutoksen kansallisvaltioiden kansallisella agendalla, edellyttävät niitä mittamaan ja raportoimaan päästöjään, panostamaan kansallisiin toimiin ja avustamaan kehitysmaita. Realistien näkemyksen mukaan voidaan sietää omalta kannalta epäoikeudenmukainenkin etujen ja kustannusten jakautuminen, mikäli se parantaa tehokkaan kansainvälisen yhteistyön mahdollisuuksia tulevaisuudessa, esimerkiksi Pariisin ilmastopöytäkirjasta voidaan tarkastella ”realistisena käänteenä”.

Osa 2. AINEISTOKOE

Aineisto 1: Greta Thunbergistä on tullut vuodessa ilmastonmuutoksen symboli – miksi hän onnistui siinä ja miksi niin monet vihaavat häntä? ILTA-SANOMAT 25.9.2019. Juha Hiitelmä

Aineisto 2: Ilmastonmuutos vaatii uutta turvallisuuspolitiikkaa – Puolustusvoimat kiinnostui jo, ja se voi herättää poliitikot. Essee: Emma Hakala ja Riikka Suominen. Kanava 5/2018 ja Suomen Kuvalehti 5.8.2018

Tehtävä 4.

4) Analysoi, miten erilaiset sosiaalisen median ja journalismin logiikat tulevat esiin aineistoissa. (7 p.)

Tässä tehtävässä tuli analysoida aineistoa viestinnän tutkimuksen näkökulmasta. Arvioinnin kohteena on vastaajan kyky analyttiseen ajatteluun, mikä on yliopistossa oleellista. Analysointi tarkoittaa huolellista lukemista, aineiston järjestelyä, sisällön ja/tai rakenteiden erittelyä, jäsentämistä tai reflektointia (pohtimista) jostain relevantista näkökulmasta: mistä aineistossa kyse, mitä johtopäätöksiä siitä voidaan vetää, mitä aineisto kertoo yhteiskunnasta laajemmin ja miksi esimerkiksi media esittää poliittiset asiat (tässä ilmastonmuutos) aineistoissa esitetyllä tavalla, jne. Vastauksessa aineiston journalistiset artikkelit ilmastonmuutoksesta voi asettaa joko analyttisesti kritiikkiin

kohteeksi tai vain eritellä positiivisesta lähtökohdasta ja tehdä tulkintoja niiden esitystavoista julkisen keskustelun alustoilla.

Aineisto muodostui kahdesta erilaisesta journalistisesta tekstistä. Aineisto 1 oli iltapäivälehdessä (Ilta-Sanomat 25.9.2019) uutisjournalismia, jossa käsiteltiin ilmastonmuutosta henkilön, tässä Greta Thunbergin, ympärille rakentuneena ilmiönä. Aineisto 2 käsitteli ilmastonmuutosta kahden asiantuntijan puheenvuoroa ensin Kanavassa (5/2018) ja sitten sama Suomen kuvalehdessä (5.8.2018), jotka edustavat suomalaista aikakauslehtien laatujournalismia. Kahden aineiston kirjoitusmuodot ovat hyvin erilaiset samasta teemasta. Vastauksessa piti käsitellä molempia artikkeleita, vaikkakin toiseen saattoi keskittyä enemmän kuin toiseen. Journalismin kulttuuriset, rakenteelliset ja käytännölliset ulottuvuudet tulevat esiin aineistoissa. Aineistojen esittelystä suhteessa median erilaisiin logiikkoihin sai (0,5 p.

Pisteytyksen perusteet yleisestä analysoinnista ja aineiston referoinnista: Analyysi edellytti sisällöllisen aineksen luokittelemista aiheiden tai teemojen perusteella, ja niiden pohtimista käsitteellisesti. Pelkästä aineiston temaattisesta referoinnista tai tiivistämisestä sai korkeintaan vajaan puolet pisteistä (3 p.). Analyysi edellytti käsitteellistä tulkintaa aineiston ja oman ajattelun kanssa joko ennakkomateriaalien (van Dijck & Poell 2013 sekä Ruoho & Torkkola 2018) pohjalta tai muiden perusteltujen lähteiden avulla.

Analyysi edellytti myös, että tehtävän käsitteet ”sosiaalisen median logiikka” ja ”journalismin logiikka” avattiin lyhyesti, jotta lukija ymmärtää, missä merkityksessä vastaaja niitä käyttää. (maks. 1 p.) Ennakkomateriaalissa puhuttiin sosiaalisen median logiikasta, mikä tarkoittaa normeja, strategioita, mekanismeja ja talouksia, ja jotka osoittavat, miten sosiaalisen median logiikan dynamiikka rakentuu erilaisilla internetissä toimivilla alustoilla (van Dijck & Poelle). (0,5 p.)

Journalismi ja sen toimintatavat erityisesti sukupuolen rakentamisessa määriteltiin puolestaan toisessa ennakkomateriaalissa (Ruoho & Torkkola). Journalismi tarkoittaa tekstejä, mediaesityksiä ja käytäntöjä, joilla media kertoo ympäröivästä todellisuudesta. Ruohon ja Torkkolan mukaan ”journalismi ei ole substantiivi, vaan verbi”: yksittäinen journalisti esimerkiksi ”tekee sukupuolen” rutiineissaan käyttäen tiettyjä eleitä, tapoja ja kieltä. Näin ollen journalismi on ymmärrettävissä perinteisen media logiikan mukaisesti sosiokulttuurisesti rakentuneeksi instituutioksi, jolla on omat muuntautumiskykyiset ideologiansa, käytäntönsä ja norminsa. (0,5 p.)

Analyysissä kysymykset sai asettaa vapaasti, aineistolähtöisesti. Esimerkiksi miten ja miksi media esittää Greta Thunbergin ilmaston muutoksen symbolina, puhumassa YK:ssa, tapaamassa maailman johtavimpia poliitikkoja? Miksi tämän nuoren ruotsalaisnaisen kuva on jopa Istanbulissa muraalina, seinämaalauksena? Mitä tekstit ja kuvat kertovat journalismin logiikasta, sukupuolesta, toimintatavoista, visuaalisuudesta jne.? Mitä erityisesti aineisto 1 kertoo sosiaalisen medialogiikasta, jonka periaatteita van Dijck ja Poellin artikkelin (valintakokeen ennakkomateriaali) mukaan ovat ohjelmitavuus, suosio, yhdistettävyyys, datafikaatio? (0,5 p.)

Tai millä tavoin aineisto 2 voidaan luokitella perinteisen median logiikkaa noudattavaksi journalismiksi? Esimerkiksi siksi, että se noudattaa tyylipuhtaasti tekstinä erittelevää asiantuntija-artikkelia. Argumentoinnissa viitataan keskeisiin kansainvälisiin instituutioihin (YK, Davosin talousfoorumi, ministerit, presidentti jne.). Väitteitä perustellaan tutkitulla tiedolla. Esim. "Yhdysvaltain puolustusministeriön tutkimuksen mukaan jopa puolta armeijan toimipisteistä uhkaa ilmastonmuutos esimerkiksi vedenpinnan noustessa". (0,5 p.)

Esimerkkejä analyysistä (0,25 -0,5 p kustakin konkreettisesta esimerkistä, myös muita vastaavia esimerkkejä aineistosta voi nostaa analyysin kohteeksi):

Aineistossa 1, Ilta-Sanomien artikkelissa viitataan erityisesti siihen, miten Greta Thunberg aloitti koululakkonsa syksyn alussa 2018 erittäin kuumen kesän jälkeen: "Luokkakaverit eivät innostuneet, mutta 16-vuotias Greta laittoi itsestään kuvan sekä Twitteriin että Instagramiin. Hänen kuvansa jakoi muutama ruotsalainen sosiaalisen median vaikuttaja, ja lumipallo lähti liikkeelle." Sosiaalisen median logiikan mukaisesti (ohjelmitavuus, suosio, yhdistävyys) yksittäisen ihmisen kampanja levisi lopulta kansainvälisesti nuorten protestiksi vuonna 2019. Instagram ja Twitter ovat sosiaalisen median julkisia alustoja, jotka on ohjelmoitu algoritmien mukaan levittämään tietoa ja yhteyksiä. Oleellista tässä leviämisessä alussa olivat, että muutamat sosiaalisen median vaikuttajat, jotka jakoivat omilla tileillään Gretasta taidokkaasti otetun kuvan ja kirjoitetun viestin "Skolstrejk för klimatet". (0,5p.)

Näin käyttäjät lopulta osoittivat ensin sosiaalisessa mediassa joukkovoimansa, johon alustat reagoivat ja nostivat esiin, ja sitten perinteinen media journalismin logiikan mukaisesti tarttui ajankohtaiseen ja kiinnostavaan aiheeseen ja jatkoi Greta Thunbergin avulla ajankohtaista, poliittista ilmastonmuutoskeskustelua. (0,5 p)

Perinteisen medialogiikan mukaisesti Thunberg-ilmiötä on juttua varten pyydetty analysoimaan kaksi asiantuntijaa: tutkijatohtori Rydenfelt ja maailman politiikan professori Teivainen. Näin journalismissa rakennetaan objektiivisuutta. ”Vaikka digitaalinen media mahdollistaa monenlaisia asioita, siinäkin on omat portinvartijansa”, kuten Rydenfelt analysoi. Tämä viittaa toisaalta sosiaalisen median ja journalismin alustojen ohjelmoitavuuteen ja toisaalta suosioon, joka liittyy tässä tunnettuihin asiantuntijoihin. (0,5 p.)

Medianlogiikka perustuu ensinnäkin ulkoisten tapahtumien esittämiseen ja kehystämiseen jatkuvana virtana. Uutiset Greta Thunbergista olivat artikkelin mukaan jatkuvaa. Näin ihmiset pääsevät alkuperäisen tiedon lähteelle. Toiseksi perinteinen media näyttäytyy neutraalina alustana sekä riippumattomana muista instituutioista (mm. markkinoista ja valtiosta). Tämä tuotetaan erilaisten asiantuntijoiden, edustajien, uutisankkureiden ja tutkimusten avulla. Näin perinteisesti media luo agendaa yhteiskunnalliseen keskusteluun. (0,5 p.)

Thunberg nousi pääuutisiin ja ilmastonmuutoksen symboliksi strategisesti ja taktisesti hyödyntäen erityisesti sosiaalisen median logiikkaa (tunteikkaat kuvat, videot, iskulauseet, avainsanat). Thunberg oli yksilö, joka sai muut nuoret mukaansa koululakkoon perjantaisin. Nuorista yksilöistä muodostunut sosiaalisen median joukkovoima perustui sen yhdistävyyteen: ”Thunberg on vuodessa saanut taakseen laajat kansanjoukot. Perjantailakkoja on järjestetty ympäri maailmaa”. (0,5 p.)

Asiajournalismiin Thunberg pääsi välittämään oman viestinsä siitä, että lukekaa tutkimuksia, käyttämällä perinteisiä instituutioita (YK, Davosin ilmastokokous, tiedotusvälineet, jne.), kuten perinteisen medialogiikan mukaisesti toimitaan. Hän esiintyy kuvissa maailman johtavien poliitikoiden kanssa, jotka luovat uskottavuutta 16-vuotiaan nuoren naisen aloittamalle kampanjalle. (0,5 p.)

Myös hänen omat ilmastotekonsa, kuten merimatkinsa purjeveneellä Atlantin yli, ovat osa tarinan rakentamista julkisuudessa. ”Greta Thunberg on viimeisen vuoden aikana esiintynyt televisiossa ja muissa tiedotusvälineissä ympäri maailman. Hänen merimatkaansa Atlantin yli New Yorkiin seurattiin valtameren molemmin puolin.” (0,5 p.)

Sukupuolen näkökulmasta kiinnostavaa, että Thunberg-ilmiötä analysoivat jutun kirjoittajana mies (Juha Hiitelä) ja kaksi miespuolista asiantuntijaa (Rydenfelt ja Teivainen): ”Mutta miten 16-vuotiaasta ruotsalaisesta tytöstä – jolla on diagnosoitu aspergerin

syndrooma ykskaks tullut näin merkittävä tekijä koko maailman ilmastokeskustelussa?” Ruohon ja Torkkolan mukaisesti tämän voi tulkita myös niin, että poikkeavasta työstä tuli ilmiö, jossa vallan ja kulttuurin rakenteet tulevat näkyviin: Thunberg ei uhkaa olemassa vallankäyttäjää, koska hän ei itse esitä täsmällisiä suosituksia, kuten Teivainenkin argumentoi. Siksi Thunbergin persoona sopii hyvin median logiikkaan välittämään tunteita ja tietoa. (0,5 p.)

Toisaalta taas aineiston 2 kirjoittajat naisia ja he kirjoittavat asiantuntijoina ilmastonmuutoksesta turvallisuuspolitiikan kontekstissa, joka perinteisesti on nimetty miehiseksi politiikan alueeksi. Kirjoittajat haastavat perinteisen turvallisuuspolitiikan, ja esittävät tilalle moniulotteisempaa ilmastoturvallisuustyötä. Tämän uuden ilmastomuutostyötä käsittelevän tekstin analysointiin soveltuu hyvin myös Ruohon ja Torkkolan kehittämä moniulotteinen lähestymistapa johtamisesta, käytännöistä ja sovinnaisäännöistä. Turvallisuuspoliittista keskustelua, samoin kuin journalismia yleisesti, voi tarkastella kriittisesti sukupuolittuneena instituutiona. (0,5 p.)

Ruohon ja Torkkolan mukaisesti voi argumentoida, miten journalistiset käytännöt riippuvat kulttuurisista odotuksista suhteessa miehiin ja naisiin. Naisten kohdalla siirrytään helpommin asia-argumenteista henkilön arviointiin, kuten Thunbergiä koskevassa artikkelissa osoitetaan: ”Kritiikkiä on tullut etenkin vanhemmilta sukupolvilta ja voittopuolisesti miehiltä. Kritiikki ei ole kohdistunut yksinomaan ilmastonmuutokseen, vaan myös Thunbergiin henkilönä.” (0,5 p.)

Sukupuoleen viittaavaa argumentointi näkyy myös asiantuntijoiden analyysissa, että keitä kuunnellaan päätöksenteossa, kuten Rydenfelt toteaa: ”Muutoksen on saanut aikaan digitaalinen media, joka pystyy tuomaan esille tällaisia hahmoja vanhojen julkisuuden portinvartijoiden ohi.” Näin digitaalinen media yhdistää toimijoita eri tavoin kuin journalismissa perinteisen median logiikassa, myös ohi perinteisten sukupuolijakojen, jolloin portinvartijoista ”aika moni saattaa olla keski-ikä saavuttanut mies”, kuten Teivainen toteaa. (0,5 p.)

Myös Rydenfelt nostaa esille Thunbergin sukupuolen merkityksen ”Mutta kun se sukupuoli tuodaan esille työttömyyden muodossa, niin on vaikea väittää, että sukupuolella ei olisi merkitystä.” Moniulotteinen vastakkainasettelu korostuu sekä kuvassa että tekstissä, miten esim. Yhdysvaltain presidentti Donald Trump suhtautuu väheksyvästi ja jopa pilkaten Thunbergia Twitterissä. (0,5 p.)

Teivainen puolestaan analysoi Thunbergin persoonaa, josta mediassa on rakennettu tyypillinen journalistinen tarina, jota ”tykätään” eli edelleen jaetaan sosiaalisessa mediassa että uutisjournalismissa: ”Häneen liittyy hieno tarina. Hän on yksinään lakossa kyltti kädessä istuva koululainen Ruotsissa. Hän on nuori ihminen, jolla on aspergerin kaltainen ominaisuus, joka yleensä on mielletty elämää haittaavaksi, ja silti hän tekee tällaisia. Hän symboloi – ilmaston lisäksi – myös sitä, että supertyttö saa aikaiseksi.” (0,5 p.)

Yhtä hyvin analyttisena välineenä saattoi käyttää esim. Ruohon ja Torkkolan (s. 71-72) moniulotteista lähestymistapaa: miten näissä journalistisissa jutuissa sosiaaliset identiteetit rakentuvat (sukupuolet, ammatilliset ja organisaation identiteetit, taustat, ym.) eri toimijoiden osalta (artikkeleiden kirjoittajat, asiantuntijat, henkilöt jotka nimetään tai henkilöt, joista puhutaan kohteena jne.). Huomion voi kiinnittää myös symboliseen yli- tai aliedustukseen sukupuolen tai muiden osalta ilmastokeskustelussa. (0,5 p.)

Jos analyysi jäi yleiselle tasolle, tai keskittyi vain yksityiskohtien erittelyyn ilman johtopäätöksiä, saattoi saada maksimissaan 3 pistettä. Näillä kriteereillä parhaat vastaukset ylsivät 7 pisteeseen. Kriteerit 4-7 pisteen vastaukseen edellytti aineistosta nostettujen yksityiskohtien esittämistä esimerkkeinä ko. käsitteistä, ja tulkinnan tekemistä.

Tehtävä 5.

5) Sovella hegemonisten diskurssien tutkimuksen näkökulmaa aineistojen analyysiin (8 p.)

Hegemonisilla diskursseilla Young tarkoittaa diskursseja, jotka hallitsevat ihmisten huomaamatta heidän käsityksiään yhteiskunnasta, he eivät itse eritele niitä, eivätkä selvitä niiden välittämiä oletuksia yhteiskunnasta ja ihmisten välisistä suhteista. Lisäksi ne perustuvat yhteiskunnallisiin julkisiin diskursseihin, joita epäoikeudenmukaiset valtasuhteet jossain määrin ehdollistavat (”at least partly conditioned by unjust power relations”, Young 685). Ihmiset omaksuvat huomaamattaan tällaisia näkemyksiä julkisten diskurssien myötä, eivätkä siis eritele niiden taustaoletuksia, eivätkä siten arvioi myöskään vaihtoehtoisia ajattelutapoja. Hegemoniset diskurssit voivat perustua eliittien puolustamiin näkemyksiin tai ne välittävät yleisemmin yhteiskunnallisia normeja ja arvoja, joita on totuttu pitämään itsestään selvinä pohtimatta niiden välittämien käsityksiä toimijoiden välisistä valtasuhteista ja rooleista. Hegemoniset diskurssit luovat siten reunaehtoja käsittää asioita

tavalla, joka ei välttämättä ole itselle eduksi. Vastauksessa tuli jollain tavalla viitata diskurssien ja yhteiskunnallisten valtasuhteiden kytkentään. Diskurssilla Young tarkoittaa jotain asiaa jäsentävää julkiseen asiantuntijatietoon ja eri toimijoiden näkemyksiin perustuvaa tietämystä, jonka varassa ko. asia käsitetään yhteiskunnassa. Hegemonisen diskurssin tapauksessa diskurssia ei siis pohdita vain tieteiden sisäisen asiantuntemuksen pohjalta, vaan julkista diskurssia määrittävät monet muutkin toimijat ja yhteiskunnalliset käytännöt. (685, 687). (1p)

Hegemoninen diskurssi viittaa jollain tavalla valtasuhteiden analyysiin, se ei siis tarkoita vain mielipidetiedustelujen yleisintä mielipidettä, eikä myöskään pelkästään ajattelun viitekehystä (frame) eikä esim. aineistossa 1 mainittua ruotsalaisten vastuullisesta yhteiskunta-ajattelusta kertovaa mielikuvaa tai stereotypiaa.

Ensimmäisessä artikkelissa kerrotaan Greta Thunbergin toiminnasta yhteiskunnassa valitsevien (hegemonisten) diskurssien keskellä. Hän vastustaa vallitsevaa ilmastonmuutoksen sivuuttavaa politiikkaa, jota monet kansalaiset ja eliitin jäsenetkään eivät edes huomaa pitää hallitsevana hegemonisena diskurssina. Thunbergin haaste on sen suhteen radikaali. Artikkelin kuva, miten osa eliitistä henkilöi kohtaamansa haasteen. Reaktiot tuovat esille sukupuolten ja ikäryhmien asemaa koskevia ennakkoluuloja, jotka kertovat valtasuhteista, jotka ehdollistavat naisten ja nuorten osallistumista poliittiseen keskusteluun vakavasti otettavina toimijoina. Sukupuolittavia puhetapoja pidetään niin luontevina, että niitä voidaan tilanteen mukaan käyttää, vaikka kaikki eivät niin ajattelekaan. Täten ne toimivat laajalti (huomaamatta) hyväksytyinä normeina tai hyväksytyinä arvoina. Greta Thunbergin toiminta haastaa näitä vallitsevia hegemonisia diskursseja eli politiikan sisältöjä ja uskottavia puhuja-asemia määrittäviä diskursseja. Hän on nuori nainen esittämässä poliittisia haasteita vallitsevan eliitin jäsenille. (1,5p)

Hänen toimintansa synnyttää vastareaktioita, joissa hegemoniset käsitykset sukupuolirooleista ja uskottavista poliitikoista tulevat esille. Osa eliitistä toki keskustelee Thunbergin kanssa ja hän on YK:n yleiskokouksen puhujavieras, mutta hänen sanomaansa ei oteta päätöksenteon diskursseissa vakavasti. Osa eliitistä vähättelee nuoren naisen ja koululaisen toimintaa. Prof. Teivainen tulkitsee reagointia merkiksi siitä, että ihmisillä on kategorisia käsityksiä uskottavista toimijoista. Monen mielestä nuorten paikka on koulussa eikä politiikassa. Yhdysvaltain presidentti Donald Trump vähätteli Thunbergin puhetta Twitterissä ja yritti vahvistaa konsensuskuvaa uskottavista poliitikoista. (0,5p)

Nuoren naisen haaste saa etenkin vanhemmat miehet reagoimaan, mutta artikkeli tuo esille, että kyse on myös yleisemmin eliitin asemasta ja eliittien haastamisesta. Thunberg antaa ymmärtää, että eliitti on aiemmin tehnyt väärää asioita. Eliitti on puolustautunut vähättelemällä Thunbergin asemaa poliittisena toimijana. Vähättelyn tavat kertovat hegemonisista diskursseista, jotka arvottavat jo ennalta erilaisten toimijoiden asemaa uskottavina poliittisina toimijoina. Artikkelin kuvaus eliittien haluavan säilyttää omat asemansa ja toimintatapansa. Näyttää siltä, että eliitin kanssa voi keskustella uskottavasti vain eliitin kaltainen toimija. Poliitikot eivät ota vakavasti henkilöä, joka ei esitä tavoitteita, vaan vain edellyttää tukeutumista tutkimustietoon vanhojen poliittisten tavoitteiden sijaan. (eliitit yleensä hegemonisena vastapoolina, 0,5p)

Greta Thunberg vaatii ympäristötavoitteiden ajattelua kokonaan toisesta näkökulmasta, mihin vakiintuneessa poliittisessä keskustelussa oli totuttu. Artikkelissa viitataan poliitikoiden vähäiseen valmiuteen ryhtyä arvioimaan uudelleen poliittisia tavoitteitaan. He ovat myös sidoksissa äänestäjien näkemyksiin, eivätkä voi toimia ”liian” radikaalisti. Ilmastokysymystä ajava Thunberg törmää hegemoniseen valtarakenteeseen välittyvään diskurssiin, joka on hänen ajamansa ilmastopolitiikan näkökulmasta lähtökohtaisesti vino. (0,5p) Greta Thunberg esittää Youngin kuvaamien aktivistien tavoin vaatimuksia ja pyrkii murtamaan hegemonisessa asemassa olevaa tapaa sivuuttaa ilmastopolitiikka tai siirtää se politiikan marginaaliin sivupoluksi. Hän ei halua aloittaa keskustelua nykyisen, hegemonisessa asemassa olevan talouden ympäristöpolitiikan yhdistävän poliittisen eliitin puheen keskeltä. (0,5p) Hegemonisen diskurssin murtamista saattoi tulkita myös kriittisen deliberatiivisen demokratiateorian näkökulmasta (Bohman Youngin artikkelissa s. 686), eli reagoitiin Thunbergin toimintaan osoittamalla, että keskustelun käynnin lähtökohta on rakenteellisesti vinoutunut. (0,25p)

Hakalan ja Suomisen artikkeli alkaa huomiolla, että ”Ilmastonmuutokseen suhtauduttiin Suomessa pitkään teoreettisena uhkana”. Young puolestaan esittää ongelmien neutraloinnin yhdeksi keskeiseksi merkiksi hegemonisesta tilanteesta. Artikkelin 2. mukaan ilmastonmuutos esitetään tulevaisuuteen liittyvänä etäisenä ja teoreettisena asiana, joten sen takia ei vielä tarvitse ajatella asioita uudelleen ja ryhtyä radikaaleihin toimiin. Neutraloiva pyrkimys tulee esille myös sivulla 2 kuvatussa epäilyssä, että muutos ei koske Suomea vaan kuivuusalueita. Ilmastonmuutoksen on arveltu jopa hyödyttävän Suomea. (0,5p)

Samassa kappaleessa todetaan, että ilmastonmuutos käsitettiin vallitsevassa diskurssissa osaksi ympäristöpolitiikkaa, jolla oli omat vakiintuneet toimintamallinsa. Siten ympäristöpolitiikka oli nähtävissä poliittisen eliitin tavaksi hoitaa ilmastokysymys yksittäisin ympäristöä koskevin ratkaisuin. Uudenlainen ilmastopoliittinen asiantuntemus on tuonut esille monenlaisia ja jatkuvasti vaikuttavia uhkia, jotka kohdataan väistämättä. Nämä uhat ovat saaneet osan kyseenalaistamaan perinteisen turvallisuuspolitiikan (diskurssin) saaman hegemonisen aseman. (0,5p)

Suomessa poliittinen johto on ilmaissut huolensa ilmaston tilasta, mutta tämä ei ole suoraan johtanut turvallisuuspolitiikan muutokseen, vaikka artikkelissa todetaan tiettyjä merkkejä asenteiden muutoksesta. Puolustusvoimat on mm. ottanut ilmastopoliitiikan turvallisuuspoliittiseen koulutukseen. Silti turvallisuuspolitiikan strategiaa ei ole arvioitu uudelleen ilmastonmuutosten uhkien pohjalta. (0,5p)

Turvallisuusstrategian kannalta muutoksena todetaan lähialueiden lämpeneminen ja talouden uudet mahdollisuudet Suomessa ja sen lähipiirissä. Ilmastonmuutokseen reagoidaan talouskasvun diskurssin pohjalta, ei niinkään ilmastonmuutoksen diskurssin pohjalta. Tästä kertoo mm. ministeri Bernerin lausunto (s. 2-3). Talouskasvun diskurssin saattoi siten nähdä hegemonisena suhteessa ilmastopoliittikkaan. Se määrittää itsestäänselvyyksiä, joihin toimijat sitoutuvat, osa tarkoituksella ja osa huomaamattaan. Talouskasvun diskurssiin sitoutuminen saa toimijat sivuuttamaan ilmastopoliitiikan diskurssin arvioimatta ilmastopoliitiikan tilaa. Täten tietty diskurssien välinen vinoutunut valtarakenne ohjaa lähtökohtien tulkintaa. (0,75p)

Suomen turvallisuuspolitiikassa yhtenä hegemonisena diskurssina ovat toimineet tulkinnat Venäjän uhasta. Venäjän turvallisuuspoliittiset intressit luovat reunaehdoja suomalaiselle turvallisuuspolitiikalle. Tässä saattoi viitata myös klassisen realismin hegemoniseen asemaan perinteisessä turvallisuuspoliittisessa keskustelussa, joka korostaa maanpuolustuksellista näkökulmaa, verrattuna uuteen turvallisuuspoliittiseen realismiin. (0,5p)

Venäjän asema energiapolitiikan suurvaltana tarkoittaa, että turvallisuusuhan diskurssi voi rajata myös suomalaista energiapolitiikkaa, kun Suomessa on otettava huomioon Venäjän intressit energian toimittajana. Tämä Venäjän etuja huomioon ottava hegemoninen diskurssi voi edelleen näkyä ilmastopoliitiikan vaihtoehtojen arvioinneissa (s. 3). (0,5p)

Turvallisuuspoliittisessa keskustelussa on kuitenkin havaittavissa merkkejä muutoksesta, vanha hegemoninen kieli on muuttumassa monipuolisemmaksi ilmastopolitiikan luomien uusien turvallisuuspoliittisten uhkien takia (uusi realismi turvallisuuspolitiikassa). Muutos näkyy myös uudistetuilla maanpuolustuskursseilla (s. 4-5). Ilmastonmuutoksen todentavan diskurssin saattoi nähdä hegemonista diskurssia haastavaan diskurssin alkuna, koska artikkeli kertoi ajattelutavan leviämisestä. Osa vaikuttajista on alkanut nähdä ilmastonmuutoksen realiteettina, jolle tulisi tehdä jotain. Tilannetta saattoi siten eritellä yleisesti diskurssien välisenä kamppailuna hegemoniasta. Artikkelin ei kuitenkaan anna ymmärtää, että ilmastopolitiittisten uhkien tunnistaminen olisi noussut hegemoniseen asemaan turvallisuuspolitiikassa. (0,5p)

Turvallisuuspoliittisen diskurssin laajentamisen taustalla voi artikkelin mukaan olla myös armeijan johdon tavoite vahvistaa armeijan asemaa kamppailussa valtion rahoituksesta. Täten armeija pyrkii ilmastopolitiikassa omaksumansa roolin pohjalta oman asemansa vielä tärkeämpänä osana valtiollista politiikkaa. Täten armeija pyrkii vanhan hegemonisen turvallisuus diskurssin uudentamalla muotoilulla oikeuttamaan asemansa entistä vahvemmin ja oikeuttamaan verovarojen käytön armeijan menoihin. Armeijan rooli uudentamisen turvallisuuspolitiikan tukijana voi saada poliitikot entistä helpommin tukea armeijan rahoitusta. (0,5p) Mutta Yhdysvaltain presidentti Donald Trumpin päätös poistaa ilmastonmuutos maan kansallisten turvallisuuspoliittisten uhkien listalta on osoitus vanhan poliittisen eliitin valta-asemasta diskurssien luojana. Hän pitää kiinni asevoimien perinteisistä tehtävistä. Ilmastopolitiikalla argumentoitu puolustusdiskurssi voi törmätä myös poliittisiin vallankäyttäjiin. Tätäkin tilannetta voi pitää hegemonisen kamppailun muotona. (0,25p)

Käsitteiden soveltamisen taitoa saattoi osoittaa kummankin artikkelin monessa kohdassa, kaikkien käsittelyä ei edellytetty, oivaltava analyysi oli tärkeintä. Siten osakohtien pisteytyksessä kokonaispisteiden määrä ylittää 8 pistettä.

Tehtävä 6.

- 6) Analysoi Aineistoa 2 Scottin artikkelin turvallistaminen-käsitteen pohjalta. (7p)**

Turvallistamisen käsitteen määrittely Scottin artikkelin perusteella ja aineiston esittely (1p)

Scottin artikkelissa turvallistaminen määritellään (Kööpenhaminan koulukunnan mukaan) prosessiksi, jossa jokin asiakysymys kehystetään olemassaolon vaarantavaksi turvallisuushaksi. Täysturvallistamisesta on kyse, kun turvallistettava asiakysymys on siirretty pois tavallisen demokraattisen politiikan piiristä kiireellisten ja painokkaiden poikkeusmenettelyjen hätätilapolitiikaksi, jonkin asianomaisen elimen johdettavaksi. Tämä edellyttää sitä, että prosessin ensimmäinen vaihe, turvallistamisliike (*securitizing move*), jossa asiakysymys siirretään turvallisuusdiskurssin piiriin, saavuttaa asiaankuuluvan yleisön hyväksynnän. Kansainvälisen ilmastopolitiikan viitekehyksessä täysturvallistaminen tarkoittaisi Scottin mukaan asiakysymyksen siirtämistä monenkeskisten sopimusten piiristä YK:n turvallisuusneuvoston johdettavaksi. Turvallistamisprosessin on tällöin täytynyt saada kansainvälisen yhteisön hyväksyntä. Ilmastonmuutosta voi pitää osittain turvallistettuna, sillä universaalia hyväksyntää YK:n turvallisuusneuvoston roolille ei ole, vaikka ilmastonmuutoksen turvallisuuspoliittinen kehystäminen enenevässä määrin hyväksyttiin. Toisaalta Scott huomioi, että ilmastonmuutoksen täysturvallistamisen arvioiminen ei ole ylipäätään ongelmatonta (s. 221-222, 230.).

Ilmastonmuutoksen turvallistaminen suomalaisessa turvallisuuspoliittisessa keskustelussa (1p)

Scottin mukaan ilmastonmuutoksen kansainvälinen kehystäminen turvallisuuspoliittisena kysymyksenä tapahtui 2000-luvun puolivälissä, Hakala ja Suominen puhuvat 2000-luvun alusta. Hakalan ja Suominen mukaan ilmastonmuutosta on Suomessa aikaisemmin ollut tapana käsitellä teoreettisena kysymyksenä, osana ympäristöpolitiikkaa ja asiana, joka ei kosketa Suomea kuin vasta tulevaisuudessa. Muiden maiden ja yhteisöjen esimerkit ovat oletettavasti vaikuttaneet merkittäväällä tapaa ilmastonmuutoksen turvallistamisdiskurssin vakiintumiseen Suomessa. Vaikka artikkelin kirjoitushetkellä ilmastonmuutoksesta oli tullut ”poliittisen puheen ydintä”, sen käsittely turvallisuuspoliittisena hätätilana, joka uskottaisiin tietyn päättävän tahon hoidettavaksi, ei ollut tapahtunut. Ilmastonmuutos nousi kyllä esille presidenttivaalien (2018) pääehdokkaiden agendassa ja johtavien suomalaisten poliitikkojen puheissa. Suomen puolustusvoimat piti ilmastonmuutosta uhkana ensimmäistä kertaa (2018). Suomalaisessa turvallisuuspoliittisessa keskustelussa on siten havaittavissa ilmastonmuutoksesta kysymyksen siirto turvallistamisdiskurssin pariin.

Turvallistamiskehityksen analyysi Suomen puolustusvoimien ja muiden maiden armeijoiden perusteella (1p)

Puolustusvoimien rooli ilmastonmuutoksen turvallistamisessa nousi keskeisellä tapaa esille, kun se totesi ilmastonmuutoksen olevan uhka ensimmäistä kertaa vuonna 2018. Sen toimintaan on jo nyt kuulunut tehtäviä jotka liittyvät ilmastonmuutokseen, tulevaisuudessa ilmastonmuutokseen liittyvien virka-apupyynnöiden oletetaan kasvavan. Suomalaiset sotilaat saattavat tulevaisuudessa joutua estämään ilmastopakolaisten saapumisen Suomeen. Ilmastonmuutosteeman lisääminen maanpuolustuskurssien sisältöön voi vaikuttaa niille osallistuvien päättäjien prioriteetteihin. Ylipäätään puolustusvoimien tapa pitää ilmastonmuutosta esillä voi kirjoittajien mukaan vaikuttaa poliittisiin päätöksentekijöihin ja sitä myöten kysymyksen turvallistamisprosessiin eteenpäin nytkähtämiseen: tämä mahdollisuus tuotiin esille aineistoartikkelin otsikossa. Puolustusvoimien esimerkki voi vaikuttaa myös kotimaan ja muiden maiden kansalaisiin. Armeija voi tosin viitata ilmastonmuutokseen huomioarvon ja budjetin kasvattamisen toivossa. Kirjoittajat huomioivat myös Yhdysvaltojen tilanteen, jossa maan armeija myöntää ilmastonmuutoksen olevan uhka, presidentti Trump ei. Suomessa tämäntyyppistä kahtiajakoista tilannetta puolustusvoimien ja sen ylipäällikön välillä ei ole. Scottin artikkelin turvallistamisen alueellisia ja kansallisia kehityskulkuja -kappaleesta löytyi myös tähän kohtaan liittyviä huomioita (s. 227-228).

Ilmastonmuutoksen turvallistamista Suomessa jarruttaneet tekijät (1p)

Vaikka ilmastonmuutoksen ympäristölliset riskit tiedostetaan, nousevat kaupalliset intressit (esimerkiksi cleantech-teknologia, turismi, arktisen alueen taloudelliset mahdollisuudet Koillisväylän sulaessa) myös selkeästi esiin suomalaisessa poliittisessä keskustelussa. Myös Venäjän keskeinen rooli Suomen turvallisuuspolitiikassa on saattanut kirjoittajien mukaan haitata ilmastonmuutoksen turvallistamista, sillä se on ylläpitänyt perinteistä turvallisuuspoliittista näkemystä ja vienyt tilaa muiden uhkien käsittelyltä ja niihin vastaamiselta. Hakalan ja Suomisen mukaan muissa pohjoismaissa turvallisuuspoliittista kysymyksistä on voinut keskustella vapaammin.

Ilmastonmuutoksen turvallistamisen mahdollisuudet Suomessa (1,5p)

Positiivisena asiana kirjoittajat pitävät mahdollisuutta, että turvallisuuspoliittisesta keskustelusta voisi ilmastonmuutoskysymyksen myötä tulla aiempaa inklusiivisempaa, sillä turvallisuuspolitiikkaan perinteisesti kuuluva salailu ei edesauta yhteistyöhön perustuvaa

ilmastonmuutoksen torjuntaa. Puhetta ”sodan julistamisesta ilmastonmuutokselle” Hakala ja Suominen pitävät vaihtoehdottomana sotaretoriikkana. He korostavat ilmastoturvallisuuskysymyksessä vastuun jakamista eri toimijoiden (ympäristöviranomaiset, kansalaisjärjestöt jne.) kesken. Hakala ja Suominen peräänkuuluttavat myös ilmastoturvallisuusstrategiaa, jossa johtavien toimijoiden vastuut määriteltäisiin. Näin ollen voi päätellä, että kirjoittajat eivät näkisi mielekkäänä sellaista vallan keskittämistä turvallistavalle elimelle, minkä voisi tulkita olevan perusteltua Scottin artikkelin tapauksessa (YK:n turvallisuusneuvosto). Hakala ja Suominen vaativat ilmastonmuutoksen siirtämistä keskustelusta turvallisuuspolitiikkaan sekä ”suomalaisen kokonaisturvallisuuden mallin” käyttöönottoa ilmastoturvallisuuden edistämiseksi sekä vastuullisten elinten vallanjakoa.

Vastaajan oli mahdollista pohtia, mitä täysturvallistaminen (full securitization) tarkoittaisi Suomen tapauksessa. Scottin mukaan täysturvallistaminen on turvallistamisprosessin huipentuma. Silloin jollakin tai joillakin elimillä on suvereeni rooli johtaa ja koordinoita vastauksia olemassaoloa uhkaavan ongelman ratkaisemiseksi. Artikkelissaan Scott esitti ilmastonmuutoksen turvallistamisprosessin olevan täysin turvallistettu siinä vaiheessa, kun YK:n turvallisuusneuvosto ottaa globaalin roolin ilmastonmuutoksen vastaisissa toimissa. Tämä ei ole kuitenkaan mahdollista ilman asiaankuuluvan yleisön (riittävää) hyväksyntää. Hyväksynnän saamiseen vaikuttavat monet asiat, ennen kaikkea yleisön arviot täysturvallistamista seuraavista poliittisista ja lainsäädännöllisistä vaikutuksista sekä siihen liittyvät kustannukset (s. 230). Vaikka Hakala ja Suominen puhuvat turvallistamisesta, ja heidän artikkelinsa on tulkittavissa vahvaksi kehotukseksi ilmastonmuutoksen turvallistamisen edistämiseksi, he eivät kuitenkaan viittaa täysturvallistamisen käsitteeseen. Hakala ja Suominen eivät myöskään käsittele sitä, miten saada relevantin yleisön (suomalaiset) hyväksyntä ilmastonmuutoksen turvallistamisen edistämiskehitykselle tai poliittinen hyväksyntä kirjoittajien omille ehdotuksille, joiden voi tulkita vievän täysturvallistamisen suuntaan. Eivätkä Hakala ja Suominen kehota ilmastonmuutoksen siirtämistä pois demokraattisen politiikan piiristä hätätilapoliittisen päätöksenteon piiriin. He myös suosittavat vallan ja vastuun jakoa ilmastoturvallisuuspolitiikan saralla. Näin ollen ilmastonmuutoksenmuutoksen voi todeta Suomessa olevan ”osittain turvallistetun”, eivätkä Hakalan ja Suomisen ehdotukset edellytä täysturvallistamista. Myös Scott toteaa artikkelin lopussa, että lähes vastaava

turvallistamisen taso, mitä tavoitellaan täysturvallistamisella, voidaan saavuttaa monien toimijoiden samansuuntaisella yhteistyöllä. Tämä näkemys vastaa artikkelin 2 näkemystä.

Ilmastonmuutokseen liittyvät uhkat ja niihin vastaaminen (1p)

Hakalan ja Suomisen mukaan ilmastonmuutos on globaali uhka: he nostavat esiin esimerkiksi Davosin talousfoorumin riskiraportin (2018). Lisäksi he viittaavat riski-/uhkakertoimen käsitteeseen, joka mainitaan myös Scottin artikkelissa. Scott sekä Hakala ja Suominen ovat sitä mieltä, että ilmastonmuutoksen eteen tehdyt toimet vaikuttavat riittämättömiltä siihen liittyviin uhkakuviin nähden. Hakala ja Suominen pitävät ilmastonmuutosta ”laajana turvallisuusuhkana”, jonka vaikutukset keskinäisriippuvaisessa maailmassa heijastuvat välittömästi muuta maailmaa nopeammin lämpenevään Suomeen. Suomen osalta erityisinä uhkakuvina nousevat arktisen alueen sulamisen seuraukset sekä se, mitä Venäjällä tapahtuu. Hakala ja Suominen huomioivat, että Suomen sisäisen turvallisuuden strategiassa ei ole huomioitu arktisen alueen sulamisen uhkaa alkuperäiskansojen elinkeinojen näkökulmasta.

Hakalan ja Suomisen mukaan ilmastonmuutokseen on ”vastattava eri alojen yhteistyöllä”. (kriisinhallinta ja kehityspolitiikka siihen sisältyen), eivätkä heidän mukaan uhkiin varautuminen ja sopeutuminen saa painaa taka-alalle ilmastonmuutoksen hillintää ja torjuntaa. Tarvitaan myös uudenlaisia käytäntöjä, oma ilmastoturvallisuusstrategia, kokonaisturvallisuuden mallin soveltamista ilmastoturvallisuuden parantamiseksi. Ilmastoturvallisuuden edistäminen yhdistettynä sukupuolineutraalin kansalaispalvelukseen on yksi ehdotus.

Kansallisen ja kansainvälisen yhteistyön merkitys ilmastonmuutoksen turvallistamisessa (1,5 p)

Hakala ja Suominen korostavat kansainvälisen yhteistyön merkitystä ilmastonmuutoksen ratkaisemisessa, sillä ilmastonmuutos on globaali ongelma. Hakalan ja Suomisen mielestä Suomelle luontevin tapa edistää ilmastoturvallisuustyötä on tehdä se EU:n viitekehyksessä. Lisäksi molempien artikkelien perusteella ilmastonmuutoksen turvallistaminen voi väittää olevan Euroopassa erityisen pitkällä muihin maihin verrattuna. Hakala ja Suominen korostavat myös kansainvälisen sopimusjärjestelmän merkitystä. Scottin mukaan ilmastonsuojelun puitesopimusta (UNFCCC) pidetään keskeisimpänä instituutiona ilmastonmuutoksen torjunnassa, eikä yrityksiä kohotta YK:n turvallisuusneuvoston asema ohi UNFCCC:n ole juuri esiintynyt (s. 225, 226, 228).

Kansainväliset sopimukset ovat siis keskeisin viitekehys molempien artikkelien mukaan, mutta Scottin artikkelissa muistutetaan myös siitä, että monenkeskiset sopimukset, saati maailmanpoliittinen järjestelmä itsessään, eivät ole demokraattisia kaikkien kannalta (s. 221-223). Hänen mukaansa on tosin vaikea kuvitella sitä, että turvallisuusneuvosto pystyisi määräämään pitkälle meneviä pakkotoimia ilman riittävän täysmääräistä hyväksyntää YK:n jäsenmaiden kesken (s. 224). Lisäksi maiden välillä, erityisesti suurvaltojen ja globaalin pohjoisen sekä etelän välillä, on jakaumia ja näkemyseroja, jotka vaikuttavat solmittavien sopimusten sisältöön, tehokkuuteen ja kattavuuteen (s. 220-222, 225-226). Maiden sisäpoliittinen kehitys voi myös tuoda radikaaleja muutoksia ilmastonmuutoksen turvallistamiskehitykseen, esimerkkinä Yhdysvallat. Lisäksi Suomelle turvallisuuspoliittisesti haasteellinen Venäjä, YK:n turvallisuusneuvoston pysyvä jäsen, saattaisi estää sellaisen ilmastokysymyksen käsittelyn neuvostossa, joka liittyy Suomen ja Venäjän väleihin. Innostavan esimerkin pienen valtion mahdollisuuksista ilmastopolitiikan turvallistamisen edistämiseksi kansainvälisen yhteistyön avulla tarjoaa Hakalan ja Suomisen artikkelin mukaan YK:n turvallisuusneuvoston vaihtuviksi jäseneksi pyrkineet Ruotsi ja Hollanti.